

ՇԱԲԱԹ

Ազգային, Քաղաքական, Բանասիրական եւ Զուարճալիք

Ժող. Տարի, Թիւ 43

ՇԱԲԱԹ

2 Մայիս, 1898

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ. — Ծաղիկի բաժանորդագինները համար 40, Գաւառներու համար 50 դան, Եւրոպայի համար 25, Գաւառացի համար 30 դան. Բաժանորդագրութիւնը քիւլ վրայ է, տարեկան 52 եւ վեցամսեայները 26 քիւլ Ծաղիկի Գրասունքը յանձն կ'առնէ հասուցանել բաժանորդներուն վնասները.

եթէ Ծաղիկի հրատարակութիւնը ո'ր եւ է արգելի հանդիպի : Ծաղիկի բաժանորդներն իրաւունք ունին 100 այցեխարս նսւելու : Հանրագոյտ նիւթերու վերաբերեալ յօդուածներ եւ քրթակցութիւններ շնորհակալութեամբ կ'ընդունուի : ՀԱՍՑԷ. — Ծաղիկի վերաբերեալ ամէն ինչ պէ՛տք է ուղղել Պաշտօնական Գրասունք, Կ. Պոլիս, Սուրբան Համամ, քիւ 14 :

Քարտէս Քուլայի շուրջ եւ յարակից ծովեզերաց

ԻՆՁՈՒ ԶԵՆ ԿԱՐԴԱՐ

Լրագիրներէն ոմանք ատենէ մը ի վեր շարունակ իրենց բան գործ ըրած են հասարակութեան դէմ գանգատիլ ու բերաննին բանալ ըսելով թէ մեր ժողովուրդն ընծերցասէր չէ յառաջադիմութիւն չը սիրեր, լրագիրներ քաջալերել չը գիտեր, անոնց յարգը չը ճանչնար, անհոգ է, ապերախտ է, եւն. եւն.:

Շիտակն ըսելու համար այդ խմբագիրները քիչիկ մը հախ ունին ամմա առնելիք ալ չունին:

Որովհետեւ մեր ժողովուրդը՝ հազիւ թէ վերջին մէկ բանի տարիներուն մէջ լրագիր կարդալու փափաքն ու ճաշակը սկսաւ ունենալ՝ համը բերանը մնաց: Ամոթ չէ ես՝, մեր ժողովուրդը հայերէնը մէկ տեսակ կը ճանչնայ, անանկ Եւրոպացի ժողովուրդին պէս հեզաւիճեմ չէ որ, որ կողմը դարձնես նէ հէմէն ալ կողմը դառնայ, մեր ժողովուրդեան մեծ մասը իր այս օրուան վիճակին մէջ հազիւ թէ շուկայի աշխարհաբառը կրնայ խօսիլ: Մէյ մըն ալ կը տեսնես որ անդիէն խել մը խըշ-պըշ գիտնականներ եհնի յըզմա գրագէտներ, ըղըղ ըղըղ խմբագիրներ, ելեր որը աշօնի թերթ եմ կ'ըսէ, որն ալ Հիւնքիարպէյէտիին ստուգաբանական բառարանին դէմ կը գրէ, (դժբաղդաբար մեծանուն հեղինակն վախճանած է, ապա թէ ոչ այս ողորմելի քննադատութիւնը այնպիսի կերպիւ կը լուար՝ որուն անմափանցիկ ջրոյն մէջ չէր կրնար լողալ քննադատն): Իրենք իրենց հինգ հազար տարուան լեզունիս իբր թէ շրտկելու ու բարակցնելու համար, բառերուն որը կը կարճեցնեն որն ալ կերկնցընեն, որը լայնքին կը բաշէ լեզունիս, որը պօյին, որ մէկն ալ Եւրոպական բառերը ուսուցիկով մը նոր հայերէն բառ է ըսելով կը տեղաւորցնէ, կարծես ամէն մէկը մէյ մէկ Սահակ Մեսրոպ դարձեր են մեր գլխուն: Հիմա այս լեզուն բաբերնական խառնակութեան վիճակին մէջ ի՞նչ ընէ ընծերցասէր ժողովուրդը:

Դժգոհներէն սկսինք:

Թերթ մը կ'առնես 20 փարա կուտաս, մէջը կը բանաս կը նայիս որ՝ առաջնորդներու, եպիսկոպոսներու խնդիրները, Իւսկիւտարի եկեղեցիին թապախի, քահանայի, թաղականի, դպրոց դասի եւ դեռ ասոր յարակից խնդիրները... բան չունիս նէ հազար անգամ կարդա, մէջէն բան մը հասկընաս նէ՝ ինծի իմաց տուր, չը հասկըցածդ ալ՝ չես առներ կայնիր ես, կ'ստիպուիս մէկ կողմ նետելու, եւ 20 փարա

տալով ուրիշ թերթ մը կ'առնես, հոս ալ խել մը հաւկիթաբանութենէ զատ քրաւկայի, գեղագործի, անկարողութեան, տիշտի, եւն. եւն. դեղեր, շրմէն-սրմէնի, իսարեի մախառսէի ծանուցումներէն ուրիշ բան մը չը կրնալով գտնել աս ալ մէկդի կը նետենք եւ 20 փարա տալով ուրիշ թերթ մը կ'առնես, ասոր մէջն ալ եայտըղը ուշառնասիօններ, թերթօն, եւ խել մը գուրք մասալիէն ուրիշ բան չես գտնար:

Չը հասկընալով 50 փարա կուտա՞ս ուրիշ աւշօնակաւ (դուռները գոցեցէք մարդ չիմանայ սալօնի թերթեր են եղեր ասոնք) թերթ մը կ'արնես, հոս ալ կը տեսնես որ խել մը սրկէց նրկէց հաւաքածոյներ, քիրիզի քէշիւն ուշնազ յօդուածներ, ռուսահայ թերթերու մէջէն արտատպեալներ, ձեռքդ կ'առնես ու կարդալու կ'սկսիս կը նայիս որ ասոր մէջը — գացում է, ասում էի, մի հարցի, բրօքէսէօրների, գալիս էին, նրանից հէնց զի գալիս էին — ամօ չէ ես, մեր ժողովուրդը քառասուն տարի ալ եթէ դպրոց երթայ այս տեսակ լեզուներէն ու զըրուածներէն բան մը հասկնալիք չունի:

Ուստի ի գուր կը պոռչտեն երբ կ'ըսեն թէ՝ ժողովուրդը լրագիր չի կարդար, ընծերցասէր չէ եւն. թող ժողովուրդին լեզունիւ ու հասկնալիք ոճովը գրեն ապա թէ ոչ անանկ տէլմէ չաժմա գրուածներ կարդալու ոչ ժամանակ ունի եւ ոչ ալ դրամ կուտայ:

ԸՆԹԵՐՑՈՂՆ ՈՒ ԼՐԱԳՐԱԾԱՆԸ

է, էֆէնաիմ, Սյօօր լրագիր չէ՞ք առներ:

— Մօնիթէօն առի:

— Մասիս մընալ տամ:

— Ա. ճանըմ ատ ալ դրականական է, ինչ է, փէք խրթին կուգայ կոր:

— Բիւզանդիոն մը առէք, Հօրոն ալ յօդուած ունի:

— Կնիկա ձգելու միտք չունիմ:

— Չէ նէ փունջ մը տամ:

— Ամէն երկուշաբթի փօսթայէն այնչափ նամակ ունիմ կարդալու որ փունջին նամակները աչքէ անցունելու ատեն չունիմ:

— Լոյս մը տամ:

— Յորեկ ատեն լոյսը ի՞նչ ընեմ:

— Հանրագիտակ չէ՞ք ուզեր շարաթը մէյ մը կ'ելլայ:

— Շարաթը չէ, տարին մէյ մը ելլայ նէ դարձեալ ինծի համար չէ:

— Ճէրիտէ չէ՞ք ուզեր:

— Այդ գէշ չէ ամա, Գրիգոր էֆէնտիին օտան կարգացի:

— Մանգումէ չես ուզեր:

— Աղէկ ըսիր, մէջը Ազիզիմ Սիրուն էֆէնտի կայ նէ տուր:

— Մէճմուայը ախպար ալ ունիմ:

— Կ'իլլայ կոր քի:

— Հապա չարաթը երկու անգամ կ'իլլայ:

— Շիտակը կ'ուզես նէ աղէկ կը գրէ, բայց խնկար-կուծիւնը քիչ մը շատ կը սիրէ, այնպէս որ սարկաւագ մը կրնայ նախանձիլ իրեն:

— Էյ Մաղիկ մը առէք էֆէնտի, հէմ այսօրուան Մաղիկը շատ կարեւոր է, Գուպայի եւ յարակից կղզի-ներու ու Միացեալ Նահագաց քարտէսը կայ, որուն հա-մար այսօրուան թիւը բացառութիւն ըլլալով 40 փարա է:

— Տուր նայիմ, տուր նայիմ, ինչ է նէ, միւսներուն նայելով կէնէ բան մըն է, տունէն միշտ կ'ուզեն կոր:

ԿԻՆԵՐԸ ՄԱՐԴ ԶԵՆ

Այս կարծիքն է, որ մասնաւորաց տունէն սէրն ու խաղաղութիւնը կը հալածէ ու աղզի մը տունէն կը թու-թիւնը, լուսաւորութիւնը եւ քաղաքակրթութիւնը՝ զի ասոնք արտադրողներն ու մշակողները կ'ընեն են, ա-նոնք այս կարծիքին ներքեւ իրենց պաշտօնը չեն կրնար կատարել:

Այս կարծիքը ունեցողներն ալ ինչ խօսքերով դի-մացինին համոզելու կը ջոնան. եւ իրենք ալ ինչ խել-քի տէր մարդիկ են հասկնալու համար, բաւական է որ անգամ մը անոնց հետ տեսնուինք, ու այս բանին վրայ խօսք բացուի:

Ազմատէ անցածներս ասոնցմէ մէկուն մէկ քանի հո-գիի հետ այս նիւթիւն վրայ խօսակցութիւնը մտիկ ը-րած ըլլալով՝ անոր համառօտութիւնը կ'ընենք հոս, որ մեր ընթերցողները այդ կարծիքն ունեցող մարդ բնաւ-ոք ունի չափաւորութիւն հասկընան:

Ազմատէ այս մարդուն անունը միտքը չէ կրցեր պա-հել ու անոր անգիջանելի կամակորութիւնն ալ տեսնե-լով անունը Երկաթ-գլուխ դրեր է. մականունը գնելու յանցանքը մերը չէ, իրն է:

Ազմատէ անոնց մօտեցած ատեն Երկաթ-գլուխին խօսակցիցներէն մէկը «ոգորմած հոգի մարիկա շատ խը-րատ կուտար, բայց ես խօսքը մտիկ չէի ընել» կ'ըսէր կոր. ահա յանկարծ ինչ, աֆէրիմ պէ, պօռաց Երկաթ-գլուխը. չամջնալով ալ զահէր մտիկ պիտի ընէի կըն-կան խօսքը. կնիկները ով են որ անոնց խօսքը մտիկ պիտի ընենք, անոնք մեր դէմը նստելու պիտէ արժանի չեն, անոնք մեր խօսքն ընելու անպամ մտիկ ընելու չեն:

— Անանկ է նէ քու կնիկդ քու խօսքդ մտիկ չընէր:

— Հէլպէթտէ եմ. . . ամա չէ կայնէ. խօսք մը-տիկ ընելու չեն կ'ըսեմ նէ՝ ըսել կ'ուզեմ որ մենք խօ-սած ատենին անոնք մեր քովը գտնուելու չեն: Խօսքը սխալ չհասկնանք. ինչ. . . կնիկա խօսքս մտիկ չընէ մի՞, ես ինչիս էրիկ մարդը կ'ըլլամ այն ատենը. . . ծօ՛ Մարտիրոս, նայէ հանրմը դուսն է նէ՝ զրուցէ որ թող երթայ հանգչի:

Ինչ. . . իրաւոր խերը կանխածեմ, իմ խօսքս մտիկ չընէ նէ. անոնք ո՛վ են. անոնք ալ մա՛րդ են մի. Աս-տուած անոնք ստեղծեր է, որ մեր խըզմէրը ընեն. ատ բանը չըլլար նէ՝ մեզի ամենեւին կնիկ պէտք չէր:

— Զէ՛, ատ պարապ խօսք է. ատոր չը հաւնեցայ, ատոր ստակ չեմ տար:

— Դուն իմ ամեն խօսքիս ալ ստակ չես տար:

— Կնիկները մեզի Աստուած ընկեր տուած է. անոնք մեր զլխուն պսակն են:

— Կա՛ծ, իշտէ անանկ զրուցելովիդ է, որ անանկ կ'իլլան թէքէնիդ կը նստին:

— Ամենեւին. մենք մեր չափը չգիտնալուս է, որ անոնք ալ իրենց չափը չեն ճանչեր:

— Ա՛տ պարապ խօսք է. տէյմտի ես հիմա իմ չափս չիյտեմ մի. Մօ՛, տիկինը դո՛ւսն է մի. . . զը-րուցէ՛, թող վերը իր տեղը երթայ:

— Կնիկները ամեն ատեն մեր աղէկութիւնը կ'ու-զեն. սիրտերնին փորերնին կը հատնի մեզի համար. ի-րիկունը քիչ մը ուշանանք նէ աչքերնին ճամբան կը մնայ. . .

— Մի հաւատար ախպար, փորերնին կշտանալու համար է:

— Նեղութիւն մը ունենանք նէ՝ մենէ եւել անոնց սիրտը կը ցաւի. . .

— Ֆիստան մը պակաս շինելիքնիս հասկընալուն համար է:

— Մեր տունը տեղը կը կառավարեն. . .

— Պէ՛լի, անոր համար անցած օր մուկը եկեր, սե-տիրը ծակեր է. . . ծօ՛, հող ո՛վ կայ, տիկինը վեր զը-նա՞ց մի:

— Մեր զաւակները կը մեծցընեն. . .

— Այո՛, անոր համար պզտի տղաս կարճահասակ մնաց:

— Զանոնք կը պահեն. . .

— Հա որ, ձեռքերուն չառնենք չը ծեծենք տէյի:

— Զոնոնք կը կըթեն. . .

— Օ, օ, օ. ատոր ըսելիք չը կայ, այնչափ կը սի-րեն, կը պագնեն երես կուտան որ, ալ անկէ ետեւ հե-տերնին քիչ մը սէրթ չես կրնար խօսիլ. պէրէքեաթ վէր-սին որ իմ զաւակներս ես իրենց մօրը չեմ տար, ես կը կըթեմ, անանկ որ մէյմը ծօ՛ պօռամ, ետեւէն մէյ մ'ալ հայհոյեմ նէ՝ մուկի ծակը հազար ստակի. ծօ՛, Սերգիս, չո՛ւն. . . — հայրիկ անցած օր մայրս, գիտե՞ս, քեզի ըսաւ՝ որ դուն ինծի չուն կանչես նէ. . . — սո՛ւս չո՛ւն, տահա կ'ըսե՞ս. . . տէ՛ հիմայ, նայեցէք մօրերնուն տը-ւած թէրպիլէն. անոնք մեր զաւակները չէ թէ կը կըր-թեն, հապա կը սըկըթեն, կը լըկըթեն:

Երկաթ-գլուխը ֆէսը կոխեց ու «ինծի նայեցէք»

ըսաւ, ես անանկ միւստահանէ խօսք չեմ ընել. կնիկներէն սորվելիք մը չունիմ որ սուտ զրուցեմ. սօսարօ կը խօսիմ. էրիկ մարդիկ կնիկներուն խօսքն անգամ բեւրանին առնելու չեն. անո՞նք ով են, անոնց խօսքը՞ մի կ'ըլլայ. արմատնուն ծծումբի ջուր. ցուցուցէք մէկ աղէկ կնիկ մը, ես ալ ձեզի հետ պաշտեմ անիկայ. Եւայէն բռնէ մինչեւ կնիկս ամենն ալ մեզ խաբելու կը նային. Ամեն ատեն անանկ խօսքեր կ'ընեն, որ մարդ կըռնակին օրթոյէն կը ճաթի. գէշ կը զրուցես, հայհոյութիւն կ'ընես մեղքը կը մանաս, անոնց ամենեւին հոգը չէ, անոնք կենէ զիտցածնուն վազ չեն գար » :

— Աղէկ ա', կարելի է իրենց գիտցածը չիտակ է :

— Պէտք ա' խօսար, պէ էշէ'կ, դուն ալ անանկ բաներ կ'ըսես որ էշն ախոռը կը զռայ. Անոնց գիտցածն ի՞նչ պիտի ըլլայ. Հինգ տարի է աս տունը կը նստինք, քովի տուններնիս հոռմի է կ'ըսեմ՝ չէ կ'ըսէ. ինչ է՝ անոնք հայերէն կը խօսին եղեր, պէլքի հայերէն գիտեն կ'ըսեմ նէ՝ հայու ժամ կ'երթան կ'ըսէ. պէլքի տեսնալու համար կ'երթան կ'ըսեմ նէ՝ անցած օր տղանին հայուն ժամը մկրտեցին կ'ըսէ. պէլքի նոր հայ եղան կ'ըսեմ նէ՝ չէ մեծ տղին անունը Ներսէս է կ'ըսէ. վէլ հասը ես ասոր չը կրցայ զրուցել տալ քի առաջ հոռոմ են եղեր տէլի :

— Էյ չեն նէ, ինտո՞ր զրուցէ :

— Էյ աղա՛ս. ի՞նչ կ'ըլլայ եղեր հիմայ իմ զրուցա. ծիս հա ըսէ նէ : Այնի ալ անցած օր կերակուր մը կերանք աղի է կ'ըսեմ նէ՝ չէ անլի է կ'ըսէ. բարկացայ՝ մանչը կանչեցի, պատառ մը անոր առնել տուի, անոր հարցուցինէ՝ ան ալ տիկինին թէր ելլալով անլի է ըսաւ : Իշտէ կնիկներն ասանկ են. բան մը ըսի՞ն, մինչեւ վերջը ան խօսքին վրայ կը կենան :

Հեմ ես ձեզի բան մը զրուցեմ, կ'ուղէք սրդողիք, կ'ուղէք չը սրդողիք, դուք ալ կնիկներուն գէշ չէք զրուցերնէ՝ աղէկ չէք ընել. անոնք երես կը հանէք. ալ ձեր խօսքը մտիկ չեն ընել. ձեր վրայ կը խնդան, ձեզ մարդու տեղ չեն դնել. ինչ հասկընամ, կնիկները մեր եէսիքները պիտի ըլլան ուզած ատեննիս բան մը հարցընենք նէ պատասխան տան, ուզած ատեննիս չախենք, սրդողինք, բերաննին բանալու տէ բան մը զրուցելու չեն :

— Մենք աղաս, անանկ հաւատացած ենք, որ կնիկները մենէ բան մը պակաս չունին, անոնք ինչ են նէ՝ մենք ալ ան ենք. Առտուած մեզ ալ, անոնք ալ մէկ աչքով կը նայի, ոչ կնիկները մէկ աչքով ու երկու պոչով ստեղծեց, ոչ մեզի մէկ ականչով ու երկու եղջիւրով ստեղծեց. անոնց ինչ տուաւ նէ քեզ ալ ան տուաւ . . .

— Չէ՛. անոնց մեզի չափ խելք չը տուաւ. անոնց մազը երկայն խելքը կարճ է :

— Բայց քու ալ մազերդ կ'երկնայ թէ որ կտրել չի տաս. ըսել է որ քու խելքդ ալ կարճ է :

— Հէ՛, հա՛, չէ՛ ան չէ ըսածս. կնիկները պակաս երկիւն են, անոնց ալ խելքը պակաս է :

— Աղէկ, անոնց ֆիսթանը երեք բէշ է, քու սէթ-րիդ երկու բէշ. անանկ է նէ քու խելքդ անոսցինէն պակաս է :

— Հասկըցայ, դուն իմ խօսքս հասկընալ չես ուզեր, իս կը յողնեցնես կոր, եկու նայէ որ այս իրիկուն ալ իմ խելքս զուլտս չէ, ուրիշ իրիկուն մը տեսնուի՞նք նէ՛ ես քեզի երկար բարակ կը հասկըցընեմ ու Մեղայ ըսել կուտամ : Ուստի ուրիշ իրիկուն մը :

ՆԿԱՐՆԵՐ

Մայրիկ աղապային ծանր ինչո՞ւ մարեր է :

— Գօմիսիօն խանը զագօնծիութեան պաշայեր է, անոր համար :

— Զագօնծիները ի՞նչ կը կանչեն քի :

— Ինչ կանչելնին իրենք ալ չիտեն տղաս, հոն ամէն մարդ իրեն հալան կը կանչէ :

* *

Պարոն, սա անցնողը կը ճանչնամ, ինծի այնպէս կերելի որ զինքը տեղ մը տեսած եմ :

— Այո, կը ճանչնամ, նշանաւոր խմբագրապետ մ'է :

— Զգէ հոգիդ սիրես նէ, հիմա միտքս եկաւ, նշանաւոր խմբագրապետ ըսածդ, ասկէ վեց ամիս առաջ մեր գպրոցը տնտես էր :

* *

Միւսիւ Պօղոս, պիղէ պիր ուշկունճա էվ պիլի՞րմիսին :

— Էվի նէ՞ եսփասընդ գարտաշ, տահա օնպէշ կիւն օլմատը օթուրտուղունուզ էվէ թաշնալը :

— Էօյլէ ամա իշիմէ կէլմէտի չըգաճաղըմ :

— Սէպէ՞պ :

— Պրագ Ալլահը սէվէրսէն, կէճէ սապահատագ ու յուեապիլիրսէն ույու :

— Թահթա պիթինիզ չօ՞գ մու :

— Խայր, էյ ես նէ տիր :

— Նէ պիլէյիմ գարտաշ, կէճէ պիր թագըմ Բում բալիգարեալարը էվլէրինէ արմօնիք ալմըչլար, թօ բիրի-բինի թօ բիրինի տէյէրէք պաղլըրըպ տուրուրար, պաղլըրըբըն տիյնմէզլէր, գօվարսըն կիթմէզլէր, սապահ-լարա գատար մէլէյիպ տուրուրար, սօնղրա աննատըք քի գօնչումուշ եանլարընա թաթալլատան պիր Բում գըզը պէսլէմէ ալմըչլար սէպէպի օ ըմըշ :

— Էյէր պունուն իշիւն իսէ պիրատէր, սագըն եէ-րինտէն զըմըլտանմա, գէրէ օ իլլէթին պիր ուճու տա պիլիմ պաշըմըզտա տըր :

* *

Ամուսնական վիճակագրութիւն.

Մեր ստացած տեղեկութեանց նայելով այս տարի Պօլսոյ մէջ հետեւեալ ամուսնական գործողութիւնները կատարուած են :

1027 Նշանաւորութիւն.

21 Ամուսնութիւն.

878 Ետ եղած նշաններ.

1902 Էրիկ կնիկ իրարմէ բաժնուած :

ԲԱՆՈՐԱՄԱ

ԱՐԱՐՈՒԱԾ Բ.

Մեր Ազմատէն բանօրամայի նոր պատկերներ դժած ըլլալով, ահա երկրորդ արարուածով մը զայն կը ներկայացնեմք :

Սէյր ըրէք էֆէնտիմ սէյր ըրէք, զազէթաճիլն մէկուն սալօնէն վռնտուիլը :

Սէյր ըրէք էֆէնտիմ ներկայ պատերազմին առթիւ Սպանիական զոհակները :

Սէյր ըրէք էֆէնտիմ խասապներուն խօսք մէկ ընելով միսին զինը բարձր բռնելը :

Սէյր ըրէք էֆէնտիմ քարոզներուն դարավերջիկ ոէքլամները :

Սէյր ըրէք էֆէնտիմ, սէյր ըրէք գրքի մը անհարկի դրադատականը, հեղինակին մեռնելէն ետքը :

Սէյր ըրէք զարձեւալ ի կենդանութեան հեղինակին առահի պատրանձումը :

Սէյր ըրէք էֆէնտիմ էքմէքճիներուն պախալներուն քէօմլարճիներուն նիսպէթ առապաներով քեազըտխանէ երթալը :

Սէյր ըրէք էֆէնտիմ, սէյր ըրէք անճարակ բժիշկներուն անդիլի աշխարհք զրկած զոհերը :

Սէյր ըրէք սա պուլվարին մէջ մանչուն աղջկան ըրած պաղատագին աղերսները :

Սէյր ըրէք էֆէնտիմ կէօյա սալօնի եւ երկրագործութեան վրայ դրողներուն նետած կէլաները :

Սէյր ըրէք զարձեւալ սա հայ-լայֆին մէջ կնիկներուն սիկարները թիւթալարմիլ ընելը :

Սէյր ըրէք էֆէնտիմ սէյր ըրէք սողորու եօլը պըարաող միւսիւներուն փաշաները կէս կանգուն դարձուցած բանթալօնները :

Սէյր ըրէք էֆէնտիմ կանանց ֆիստաններուն քովընտի սեղմումներն ընդ յետ կոյս... :

Սէյր ըրէք էֆէնտիմ, սէյր ըրէք ալաֆրանկա թագի մը սաճայագ թաղականներուն գօվսան կիթմէզ պաշտօնավարութիւնը :

Սէյր ըրէք պըղըրճի սիկուրթաճիներուն հարիւրին 40 սքօնթօ ընելէն ետքը բարաները ամիսներով չտալը :

Սէյր ըրէք երկու պատերազմի կողմերուն մարտանաւեր գնելու համար արիւն քրաինք թափելը :

Սէյր ըրէք էֆէնտիմ, Չինիմաչունին բէսիմները, մանտարիմներու տիրութիւնը եւ քիրաճիներուն սուսիկ փուսիկ եէրէչմիշ ըլլալը :

Սէյր ըրէք եանքիներուն առանց քերայի արարթըմաններու տիրանալը, եւ քիշ մը ետքն ալ վրայ փարա ուզելը :

ՀԱՅԱԳՈՐԾԻՆ ՏԱՍԸ ՂՐՈՒՇԸ

Մինչդեռ մէկ կողմէն ամէն մարդ քիշ չատ լուսաւորուելով պախըճի պիւլիւճիներու վրայ ունեցած հաւատքը ուրանալու վրայ է, միւս կողմէն ալ ընդհակա-

ռակն պախըճի պիւլիւճի կնիկներուն թիւը օր օրի աւելնալու վրայ է :

Ասկէք քանի մը տարի առաջ փողոցներուն քէօչէները կը նստէին, որոնք առջեւնին շաթ մը փռած ու վրան ալ ալուած մը բախլա դրած, պախըճիութիւն կ'ընէին, անոնք մէկէն ի մէկ աներեւութանալուն, մենք ալ կարծեցինք որ քէսատութիւնէ յուսահատեալուն, պախըճութիւնէ վազ եկած են, բայց հիմայ կը տեսնենք որ, մեր այս կարծիքը սխալ է եղեր, ասոնք մահալլէները պտըտելու սկսեր են եղեր :

Աս խելքը գէշ չէ, մարդիկներէն ի՞նչ կ'առնեն քի, ողջ ըլլան կնիկները, որ առանկ բաներու համար չէ թէ, առատ առատ ստակ այլ հոգիներն կուտան :

Անցեալ օր տունէ մը, այսպէս փողոցները թափառող պախըճի կնիկ մը կը կանչեն, եւ կսկսին քառասունական փարա տալով, իրենց բաղդը նայել տալ, Հոն հիւր կին մ'ալ կը գտնուի, որուն էրիկը այն օրուան առտուն տասը զրուշ կուտայ իրեն, որպէս զի իրիկունը հացագործին քեղթիլ մնացած պարտքը տայ :

Այս կնիկը պախըճիին լիսաններուն ապշելով, ինք ա հավէտէն միշտ կ'ըլլայ, ու ճայտէ անգամ մ'ալ ինծի նայել տամ, ըսելով, հացագործին տասը զրուշէն քառասունհոգ մը կը հանէ ու պախըճիին կուտայ, պախըճին կսկսի նայիլ ու ըսիլ :

— Էյ, սէնին եանընտա պիր էրքէք վար, դօճան մը տէյէմ, զարտաչլն մը տէյէմ, պապան մը տէյէմ... :

— Քա էրկանն համար է :

— Պու կիւնլէրտէ օ ատամտան սանա պէօյիւք պիր էյլիք սողաճագ սըր :

— Քա հա, գէրէ աղաս ըսաւ քի, տեղէ մը առնելիք ունիմ, առնելու ըլլամ նէ քեզի սահաթ քօռտօն մը կառնեմ, զահեր ա օրերս պիտի առնէ :

— Ամա, սէնտէ պուսու իչիւն ծնա չօգ թագազա էթմիշին :

— Քա վուշ, վայ պանա, ինտոր ալ չիտակ չիտակ կը հանէ կոր, գէրէ գիշեր ցորեկ գլխուն միսը կուտէլի... ճանրմ, չու դուրուշու տա ալ պիր տէ աղամ իչիւն պագ :

— Կնիկը այս ըսելով հացագործին փարայէն քառասունհոգ մ'ալ կուտայ, պախըճին էրկանն համար ալ կը նայի, խեղճ կնիկը տեսնելով որ պախըճիին ըսածը քիշ չատ կը յարմարի կոր, «Հայտէ անգամ մ'ալ աղջկանս համար նայել տամ կ'ըսէ, ու քառասունհոգ մ'ալ կուտայ. մանչուս համար նայել տամ կ'ըսէ քառասունհոգ մը ալ կուտայ, եւ այսպէս շարունակելով հացագործին տասը զուրուշէն եօթը զուրուշը պախըճի կնիկանը կուտայ :

Իրիկուն կ'ըլլայ, ու այս կնիկն ալ առանց իւր տուած եօթը զուրուշին վրայ ցաւելու դոն ու զուարթ տուն կը դառնայ. ատենը կուգայ, էրիկն ալ կուգայ եւ հազիւ թէ տանը դուռնէն ներս կը մտնէ, հացագործն ալ կուգայ, Մարդը կը հրամայէ կնիկանը որ հացագործին տասը զուրուշ բերէ տայ. կնիկը կը տեսնայ, մարդը այս հրամանը կ'երկրորդէ, եւ կնիկը տեսնելով որ չպիտի կըրնայ տիւպառա մը դարձնել, «չիտակը կ'ուզես նէ խարճեցի» կ'ըսէ ու մէկ կողմ կը քաշուի : Մարդը այս լսելուն պէս թէեւ կրակ կը կտրի, բայց այն միջոցին կեր-

պով մը հացագործը ճամբելէն ետքը:

— Քա կնիկ, հոս եկուր, էքմէքճիին փարան ինչո՞ւ խարճեցիր, որո՞ւ տուիր:

— Ճանրմ պօշ տեղը չը խարճեցի ես, խայրըը պանի մը տուի:

— Ինչ, ուրիշ պարտքի՞ տուր:

— Չէ:

— Վրայիդ բա՞ն մը առիր:

— Չէ:

— Խայի՞ պ ըրիր:

— Չէ:

— Աս չէ, ան չէ, հապա սա խայրըը բան ըսածդ ո՞րն է:

— Ինչ էրկան կ'ընես մարդ, իշտէ ասոր Տիրուհիին աներձաղին քրոջը տունն էի գացեր, ինտոր եղաւ բախլաճի կնիկ մը ներս առին, ամէնքն ալ սրայով նայել տուին, ինծի ալ զօռ ըրին, ես ալ հայտէ ինծի համար նայել տամ ըսի, նայեցայ քի տեղն ի տեղօքը կը հանէ կոր նէ քեզի համար ալ նայել տուի քի, նայիմ տա գործըդ ինտոր պիտի ըլլայ տէյի:

— Փէք աղէկ, քառսունական փարայէն 2 զրուշ տուիր մնացած 8 զրուշը ո՞ւր է:

— Ճանրմ մէյ մըն ալ մեր աղջկան համար նայել տուի քի, նայիմ նշանածին թարաֆէն ինչ խապար պիտի ելլայ:

— Եղաւ 3 զրուշ, 7 զրուշը ո՞ւր է:

— Իշտէ հեղ մընալ մեր Պետրոսիկին համար նայել տուի քի, նայիմ աս տարի քննութիւն տալու ըլլայ նէ հէքիմ պիտի էլլա՞յ մի:

— Ա՛ս ալ աղէկ, վեց զրուշը ուր է:

— Քա խեր է տէյի, մէյմընալ քովի դրացիին համար նայել տուի քի, նայիմ սա հիւանդը պիտի աղէկնամ տէյի:

— Հասկցայ, հասկցայ, Աստուած պէլան տայ, քուկդ ալ իմա ալ, աղջկանդ ալ, մանչուդ ալ, քովի դրացիիդ ալ... վայ ինսաֆսըզ վայ, էյէր առտուն 100 զրուշ ալ տուած ըլլայի, մահալլէյին մէջ ինչտար մարդ կայ, ամէնուն համար նայել տալով պիւթիւն բախլաճի կնկան պիտի տայիր, ես առդին հացին փարան մտմտամ, զուն անդին պօշ պօշ բաներու խարճէ. հիմա դնա էքմէքճիին 10 զրուշը ինչ կ'ընես ըրէ վասակէ տէ տուր քի խելքդ զուխդ գայ:

Է, ի՞նչ ընեմ, կը պանիմ կը դատիմ կուտամ, էօլլում չէ՞ ես:

Հիմա այս կնիկը հացագործին 10 զրուշին տեղը լիցնելու համար երկու չաքաթէ ի վեր տիվալ կը բանի կոր եզեր:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ազգ, Վարչութիւնն որոշեր է որ ձեռնադրուելիք Եւպիսկոպոսներն երեքական հոգի երթան Էջմիածին: Առաջին երեքներն են՝ Պատրիարքական փոխանորդ Տ. Գաբրիէլ Ծ, Վ., Տ. Ներսէս Ծ. Վ., եւ Տ. Եղիշէ Ծ. Վ.

Դուրեան: Առնց համար ըստ օրինի Ռուսիա մտնելու արտօնութիւն ինդրուած է դեսպանատունէն:

— Ս. Պատրիարք Հայրն թէ Բարձր. Յարութիւն փաշայի եւ թէ Գաբրիէլ էֆ. Նորատուկեանի այցելեց: Նաեւ Գաբրիէլ էֆ. այս օրերս մասնաւոր եռանդով մը կ'զբաղի Գարակէօզեան վերջին կտակին ինդրովը: Կ'ըսեն թէ Ազգ. Վարչութիւնն արտօներ է իր յանձնախումբն՝ իրաւախոհական կարգադրութիւն մը կնքելու Գրիգոր էֆ. Գարակէօզեանի հետ:

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՍՊԱՆԻՑ ԵՒ ԱՍԵՐԻԿԱՅԻ ՊԱՏԵՐԱԶՍԸ

Ուալինկթընէն կը հեռագրութի թէ՛ Եթէ Սպանիա նաւատորմ զրկէ ի Մանիլա, Ամերիկա պիտի ուժակոծէ Պարսկեան եւ Քասից:

— Ամերիկա որոշեց 15,000 զինուոր զրկել Փիլիպպինան կղզիներն՝ հրամանատարութեամբ Զօր. Մարնէդի:

— Ուալինկթընի միծ տէրութեանց դեսպանք կէսպաշտօնապէս Ամերիկայի կարծիքն հարցուցին հաշտութեան նկատմամբ:

— Քաղաքական շրջանակներու մէջ կարծիք կայ թէ առայժմ անօգուտ է ու եւ է միջնորդութիւն եւ շատ դժուար է հաշտութեան կնքումը:

— Կանաչ Հրուանդանի Սպանիական նաւատորմը Քասից հասած է:

— Ուալինկթընէն կը հեռագրութի թէ Ամերիկեան յաճառարակները կը փնտռեն Սպանիական մարտանաւեր ուրոց ներկայութիւնը ծանուցուած է Աւագի կղզիին մօտ:

— Նաւամարտ մը տեղի ունեցաւ Քասիցէնսի (Քուպա) առջեւ: Ամերիկացի սպայ մը եւ երեք զինուոր սպաննուեցան: Ամերիկացիք գրաւեցին Տիանա կղզին:

— Կը հաստատուի թէ Ամերիկացոց Քուպա ցամաք ելնելու բոլոր փորձերն ետ մղուեր են:

— Դամբայէ դէպի Քուպա ելնելիք արշաւախումբն սնուիջապէս Բորդօ Ռիքօ պիտի զրկուի: Կազմուած է 10,000 զինուորէ: Ունի ութ միլիօն փամփուշտ, մեծաքանակ զէնք, 1400 ձի եւ 600 ջորի:

— Զրոյց կայ թէ ահռելի ուժակոծութիւն մը տեղի ունեցած է Սիէնֆուէկոսի կողմը (Քուպա): Թէ՛ Ամերիկացիք եւ թէ Սպանիացիք շատ մնաս կրեցին: Յայտնի չէ այս ուժակոծման արդիւնքը:

— Հավանայէ կը հեռագրութի թէ ծովակալ Սամբուրի նաւաբաժինը Բորթօ Ռիքօ կ'երթայ:

— Ծովակալ Սամբուրն ծանուցեր է Ուալինկթըն թէ իր նաւաբաժինով Հայիդի ծովեզրերը ժամանած է, ուր պիտի սպասէ որ իր յառաջապահը իմաց տան Սպանիական մարտանաւերու ներկայութիւնը:

— Բորթօ Ռիքօյի Սպանիական հրամանատարն հեռագիր մը ստացած է պարէն պատրաստելու 40000 զինուորի համար:

— Ամերիկեան կառավարութիւնը Քալիֆորնիոյ Սան Ֆրանսիսքօ քաղաքին մէջ զօրք եւ ռազմամթերք պատ-

բառացի է, որ Փիլիպպեան կղզեխմբի Ամերիկեան նաւատորմին պիտի զրկուի: Այս օգնութիւնը հազիւ 20 օրէն Մանիլա կը հասնի: Առնուազն 18 օր հարկ է Սան Ֆրանսիսքօէ Մանիլա նաւելու համար: Միեւնոյն ժամանակ կ'ըսուի թէ Սպանիական կառավարութիւնը եօթն հզօր նաւէ բազկացեալ նաւախուռ մը զրկած է, եւ հրահանգ տուած է որ Փիլիպպեան կղզեխմբէն վանեն Ամերիկացիները: Կը թուի թէ այդ նաւախուռը կ'երթայ Հորն Գլխոյ ճամբով, եւ պիտի պարտաւորի իբր երկուամիս նաւել, վասն զի Քատից եւ Մանիլա իբր 15,000 մղոն հեռի են իրարմէ:

— Սպանիոյ քաղաքաց մէջ ծանր խռովութիւններ ծագեցաւ հացի սղութեան պատճառաւ:

— Նոյնպէս Իտալիոյ մէջ հացի սղելուն պատճառաւ խռովութիւններ ծագեցան, կառավարութիւնը զինուորական ուժով նուաճեց խռովութիւնները, նաեւ ջանաց հացի գինն իջեցնել արմատեաց մաքսը ջնջելով:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Բանկալարիի Ս. Յակոբայ Ազգային Անկեղանոցի

Ազգային Անկեղանոցիս նորակազմ Հոգաբարձութիւնը թիթիզեայ տուփերու մէջ Բիօյի ընտիր տեսակէ պատրաստուած եւ ծեծուած խահուէի վտճառման ձեւնարկին ուղղելով նոր զարկ մը տալ, այս անգամ հայթայթիչ մարմնոյն հետ համաձայնութեամբ, հրապարակին օրուան գինները ի նկատի առնելով, հետեւեալ փոփոխութիւններն ընել անհրաժեշտ գտաց:

1. Քիւօն օխայի վերածելով այսուհետեւ ամէն տուփ 50 կամ 100 տիրհէմ գուտ խահուէ պիտի պարուհակէ:

2. Խահուէին գինը, որոյ քիւօն ասկէ առաջ 14 դրչի էր, այժմ մինչեւ ցնոր անօրէնութիւն, օխան պիտի ծախուի 12 դրուչի, որով 50 տիրհէմնոց տուփը պիտի ծախուի 1½ դրուչի, 100 տիրհէմնոց տուփը պիտի ծախուի 3 դրուչի:

3. Երկու տեսակ գոյնով խահուէ պատրաստուեցաւ ըստ հաճոյս սպառողաց, մին բաց գոյն, միւսը՝ թուխ գոյն:

Նորակազմ Հոգաբարձութիւնս երբ հայթայթողաց հետ համաձայնութեամբ, այսքան կարեւոր տնօրէնութիւններ եւ գոհողութիւններ կ'ընէ իւր կողմանէ, յոյս մեծ ունի որ մեր պատուական եւ աղքատասէր հասարակութիւնն ալ, իր տնական կարեւոր մէկ պէտքը՝ փոխանակ օտարէն գնելով հոգալու, պիտի հաճի ազգային գթութեան յարկին մէջ պատասպարեալ հարկւարութիւնը ուսուց վիճակին դարման եւ սխտիանք եղող՝ մի միայն այս խահուէէն գնել, որ իւր չափազանց աժան գնոյն կը միացնէ տեսակի միօրինակութիւն եւ ճիշդ քանակութիւն:

Անկեղանոցին խահուէն կը գտնուի ամէն ծխավաճառներու եւ մանրավաճառներու քով, բաւական է որ այդ անունով փնտռուի վաճառողներէն:

Խանութի պանք պէտք է զիմեն վաճառման կեդրոնատեղին, որ է Ղալաթիա Չինճիլի խանի կից, Եէնի-Ճամի ճատաէսի, թիւ 70:

Հոգաբարձութիւն:

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՊԱՂՏԱՏԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ
Սուլթան Համալ ճափսկի թիւ 14, Կ. Պոլիս

Ե. ՏԷՄԻՐՃԻՊԱՇԵԱՆ

ԲԱՌԱՐԱՆ

ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ - ՀԱՅԵՐԷՆ

Գին 22 Ղրչ.

Սոյն Ֆրանսահայ բառարանը յօրինուած հետեւողութեամբ Լիդէի տիեզերական բառագրքին, կը պարունակէ Ֆրանսերէն լեզուին զրիթէ բոլոր բառերն իրենց բոլոր առումներով, որպէս եւ ամենէն զործածական ոճերն: Տէմիրճիպաշիան էֆէնտի բառաչնութեան մասին իւր ունեցած մասնաւոր յարմարութեամբն որով բազմաթիւ բառերով ճոխացուցած է հայ լեզուն, գտած է լեզուին պակասած գրական, գեղեցկագիտական, իմաստասիրական, գիտական եւ արհեստական բառերուն հայերէններն, այնպէս որ կատարեալ բառադիրք մը կրնայ համարուիլ Բառարանս ունեցած այս երբեակ առաւելութեամբք, այսինքն առաւելութիւն Ֆրանսերէն բառից, առաւելութիւն նոր առմանց, առաւելութիւն 15—20,000 նորակերտ հայերէն բառից:

Այս բոլոր առաւելութեամբք Ֆրանսահայ Բառարանս. որ կը պարունակէ իբր 1000 երես, կազմեալ կը ծախուի անօրինակ գնով:

ՀՈՆԿ - ԲՈՆԿ — ՍԷՅԼԱՆ — Կ. ՊՈԼԻՍ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹԵՅԻ

ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ ԵՒ ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ

ձեղալ պէյ խանի դրան կից թիւ 10

Ամենէն ընդարձակ թէյի վաճառատունն ի Կ.

Պոլիս, որ ճիւղեր ունի Օսմ. Տէրութեան ամէն կողմերը: Գաւառաց ապսպրանքները փութով եւ խնամով կը գործադրուին: Չինական, Հնդիկ, Ճաւայի եւ Սէյլանի ընտրեալ գոյն թէյ, ուղղակի բերուած հոս: Թէյի նոր հունձքն սկսած է գալ: Ձգուչացէք սոյն վաճառանիչին կեղծերէն:

Փնտռել ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ ԵՒ ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ ստորագրութիւնը:

ԿՈՐՈՒՍԵԱԼ ԿՏԱԿԸ

ՀԱՏՈՐ ԵՐԿՐՈՐԴ

ԳԼՈՒԽ Բ.

ԳՈՒԼԱ ԽՈՐՀՐԴԱՏՈՒ

Պարոն Օհան Զբօսարանին մէջ նստած միջոցին՝ յանկարծ յիշած էր որ Սուչո կիրգա վերջին շոգենաւով Պէօյիւքտէրէ պիտի ելնէր, ուր ինք պարտ էր անոր սպասել ըստ իւր խոստման։ Զամբան պարոն Օհան զըլուին հակած եւ աչերը գետնի սուղաքարերուն վրայ սեւեռած մտախորհ կը յառաջանար, արագ քայլերով սակայն։ Անցորդք իրեն համար հիւլէներու չափ արծէք չունէին, եւ թերեւս զանոնք չէր տեսեր իսկ, որով քանի մը անգամ անցորդաց բաղխեցաւ։ Այսպէս զսպանաւ կէսմը մղուածի նման արագ արագ կտրեց անցաւ Սարը-եարի շուկան, որ երեկոյ ըլլալուն պատճառաւ մեծ խորանցում մը եւ տարօրինակ ոգեւորութիւն մը կը արբէրէր։ Ճորակին վրայ ձգուած փոքր փայտեայ կամուրջէն ալ անցնելով դէպ ի Մեսարպուրնու յառաջացաւ։ Բայց հոն բազմութիւնն երթալով կը ստուարանար, շատեր՝ եւ մանաւանդ անոնք որ նստուէկ կեանքը քաշելուն կը նախադասէին, ճորակին բերնի աւազուտ վայրէն, զոր տեղացիք «քուսալ» կանուանեն, մինչեւ Մէսարպուրնուի նաւամատոյցը երկարող ծովեզերեայ իրենց բնակարանաց դռներուն առջեւ խումբ կազմած նստեր կը խօսակցէին, եւ իրենցմէ անոնք որ շարժուն կեանքը կը սիրէին եւ կամ զոյգ զոյգ շրջագային աւելի եւս նախամեծար կը համարէին խմբակ կազմել նստելէն, ասոնց երկայնքը ճշտողելով կը շրջէին, եւ այսպէս այն կողմերն աւելի եւս գոռարանցանելի կընէին, ուստի պարոն Օհան ստիպուեցաւ իր քայլերն յարմարցնել, առանց սակայն իր կշտամբող վիճակէն սթափելու։

Մեսարպուրնուի նաւամատոյցէն դէպ ի Պէօյիւքտէրէ բազմութիւնն աւելի ստուար ու խիտ էր, որովհետեւ երեք զիւղերուն ալ զուարճասէրք հոն հաւաքուած էին։ Քարափին վրայ եւրոպական երաժշտութեան նշանաւոր խումբի մը կողմէ գեղեցիկ եղանակներ կը նուազէին, եւ նուախումբին գոնուած տեղոյն ճիշդ դէմը, այսինքն պանդակին կողմը բազմութիւ աթոռներ դրուած էին, ուր փափաքողք կը նստէին եւ նուազածութեան կ'ունկընդդէին փոքրիկ վարձ մը վճարելով։

Այլ անոնք որ անգամ մ' իրենց մեծերը կամ իրենց մէջէն հասուկները կը տեղաւորէին, ա'լ կ'սկսէին վեր, վար պտոյտ ընել, աւելի իրենց ներքին ձայներուն ունկընդդդելով քան թէ նուազախումբին հեշտալուր ներգաշնակութեանց։

Այս գոյգերն այնպիսի հոծ բազմութիւն մը կը կազմէին որ մեծ զգուշութիւններ ձեռք առնելու էր, ա-

ռանց անտեղութիւն մը յարուցանելու կարենալ յառաջանալու համար։ Ուստի Պարոն Օհան որ բնականաբար իր այն խոհուն ու մտածկոտ վիճակին մէջ չէր կարող ո' եւ է զգուշութիւն ձեռք առնել, ինքզինքը բազմութեան հոսանքին յանձնեց, որ զինքը քաշելով մինչեւ նուազարանին վայրը տարաւ։ Հոն՝ ամբողջ այնչափ խոնուած էր որ անկարելի էր մարդ ինքզինքն անոր քմահաճոյից չյանձնած յառաջանալ եւ եթէ չըջագայողք չուզէին կամ լաւ եւս է չձգնէին իրենց համար անցք մը բանալ կամ ճամբայ մ'ունենալ, պարտէին մինչեւ վերջն գամուած հոն մնալ, այսպէս ալ Պարոն Օհան հոն հասնելով ստիպուեցաւ ընդհատել իր գնացքը եւ սպասել որ իրեն ճամբայ տան։ Այդ միջոցին նուազախումբը վերըսկսաւ հնչեցնել այնպիսի եղանակ մը, որ Ծօրէնի ամենէն գեղեցիկ կատրներէն մին էր, որուն ունկնդրող մը անկարելի էր որ չարտասուէր եւ պարոն Օհան որ հոն կեցած էր անուշադիր՝ խօսալուր բազմութեան տառանումներուն ու աղմուկին եւ ակնարկն անհաստատ ու անորոշ՝ մէկէն ի մէկ սթափեցաւ իր այդ մտազբաղ վիճակէն եւ ընդարմացածի մը ցաւալից մէկ չեղտովը դէմքին ջիւղերը կծկեցան ու պրկեցան, եւ արտասուքի երկու ջրնջ ու խոշոր կաթիլներ իր արտեւանանց վրայ փայլել սկսան։ Ի՞նչու Օհան նոյն գիշերն այդչափ տխուր ու թաղծալից էր, երբ կը սպասէր Սուչո կիրգաի որ վերջին շոգենաւով պիտի գար, բերելով իր յաջողութեան լուրը, որ արգէն իսկ ապահովեալ էր անոր Օսմանեան Պանդայի անօրէնին եւ Արոն Նիսիմ հրեայ սեղանաւորին։

Այդ երկու կաթիլ արտասուքը բարերար ու մեծ ազդեցութիւն դրոճեցին Պարոն Օհանի վրայ որ բոլորովին սթափելով իր երկարատեւ թմրութենէն, մատին ծայրովն այդ կաթիլները սրբեց եւ աչերը տարօրինակ կերպիւ փայլել սկսան նուազախումբի պատշգամբին փողփողուն լոյսերուն հանդէպ, իր ամբողջ կորովն ու աշխոյժը վերստացած էր, այսու հանգերձ իր կեցած տեղէն չբաժնուեցաւ եւ մինչեւ վերջին աւաշն ունկնդրեց Ծօրէնի գեղեցիկ հատուածին։

Երբ նուազարանը դադրեցան յուշիկ իմն իրեն համար ճամբայ մը բանալով ուրախալից ու զուարթ ամփոխին մէջ, կրցաւ ճողպարիլ անոր սեղմումներէն եւ արագ քայլերով ուղղուեցաւ դէպ ի Պէօյիւքտէրէի նաւամատոյցն, ուր կը մերձենար կամուրջէն հասնող վերջին շոգենաւը։

Շարունակելի

Արտօնատէր Ա. ՍՍ.ԲԱՅԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՍԱՐԵԱՆ

(Նախկին ՊԱՂՏԱՍԻՆԱՆ Տպարան)

Կ. Պոլիս, Սուլթան Համաթ 14.